

BUA3102

จริยธรรมทางธุรกิจและ
ความรับผิดชอบต่อสังคม

อ.ขจีรัตน์ พุ่มพุกษ์

คำอธิบายรายวิชา

ทฤษฎีและแนวปฏิบัติด้านจรรยาบรรณทางธุรกิจ
การสร้างระบบการจัดการและกำกับดูแลกิจการที่ดี
ให้มีความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อธุรกิจ
ในเชิงความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสังคม
ตลอดจนการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร
โดยมุ่งเน้นศึกษาประเด็นปัญหาต่างๆ
การสัมมนาจากกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริง
ด้านจริยธรรมทางธุรกิจและความรับผิดชอบต่อสังคม
ของการประกอบธุรกิจ

จุดมุ่งหมายของรายวิชา

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถอธิบายจริยธรรมทางธุรกิจ ตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีทางจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม กระบวนการสร้างจริยธรรมในองค์การธุรกิจ จริยธรรมของผู้บริหารและพนักงาน
๒. เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของผู้เรียนให้เป็นผู้มีจริยธรรมในการปฏิบัติตน ในการประกอบธุรกิจและมีความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านต่าง ๆ
๓. เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ตลอดจนการปรับตัวให้เหมาะสมทางด้านจริยธรรมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑.๑ คุณธรรม จริยธรรม	พฤติกรรมต่าง ๆ ในด้าน (๑) การตรงเวลาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย การบ้านท้ายบท และการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การตอบคำถาม (๒) การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ (๓) ประเมินจากความรับผิดชอบใน หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๑ – ๑๗	๒๐%
๒.๑ ความรู้	การสอบกลางภาค และ ปลายภาคเรียน	๘, ๑๗	๖๐%
๓.๑ ทักษะทางปัญญา	การเขียนชิ้นงาน (รายงาน) การปฏิบัติการนำเสนอชิ้นงานของนักศึกษา	๑๖	๒๐%
๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	สังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมการจัด กลุ่มงาน การแสดงออก ในการนำเสนอรายงาน	๕,๖,๑๐,๑๒,๑๕,๑๖	
๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	เทคนิคการนำเสนอ การอธิบาย การอภิปราย ต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	๑๖	

การประเมินผล

อักษร	ผลการศึกษา	ช่วงคะแนน	ค่าระดับคะแนน
A	ดียอดเยี่ยม	86-100	4.00
A-	ดีเยี่ยม	82 – 85	3.75
B+	ดีมาก	78 – 81	3.50
B	ดี	74 – 77	3.00
B-	ค่อนข้างดี	70 – 73	2.75
C+	ปานกลางค่อนข้างดี	66 – 69	2.50
C	ปานกลาง	62 – 65	2.00
C-	ปานกลางค่อนข้างอ่อน	58 – 61	1.75
D+	ค่อนข้างอ่อน	54 – 57	1.50
D	อ่อน	50 – 53	1.00
D-	อ่อนมาก	46 – 49	0.75
F	ตก	0 – 45	0
S	ผ่าน (ปรับพื้นฐาน)	ตั้งแต่ 50	-
U	ไม่ผ่าน (ปรับพื้นฐาน)	น้อยกว่า 50	-
I	ผลการเรียนไม่สมบูรณ์	-	-
W	ยกเลิกรายวิชา	-	-
V	ร่วมฟัง	-	-

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์

จริยธรรมทางธุรกิจ BUSINESS ETHICS

15
ปี

จินตนา บุญขจร

New 2016

จริยธรรม ทางธุรกิจ

BUSINESS ETHICS

รศ.ดร.ภาพร ชื่นนภา

สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย - โท และผู้สนใจ

Business Ethics

จริยธรรม **ทาง** ธุรกิจ

คู่มือหนังสือจุฬา
chulabook.com

- อรรถาภิธาน
- บรรณานุกรม
- การคอร์รัปชัน

- ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีจริยธรรม
- อรรถาภิธานศัพท์คำๆ ของจริยธรรม ปัญหาของจริยธรรม
- จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ ปัญหาของจริยธรรมทางธุรกิจ
- การเสริมสร้างและสนับสนุนจริยธรรมทางธุรกิจ จริยธรรมขององค์กร
- ความรู้เกี่ยวกับ อรรถาภิธาน บรรณานุกรม และการคอร์รัปชันในประเทศไทย

รองศาสตราจารย์สมคิด บางโม

จริยธรรม

(Ethics) เป็นคำกริยา

ธรรมะ หรือ **ธรรม** แปลได้หลายอย่าง

- ธรรมะ แปลว่า หน้าที กฎ หลักเกณฑ์
- ธรรมะ แปลว่า ธรรมชาติ ธรรมดา สิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ
- ธรรมะ แปลว่า ความถูกต้อง สิ่งที่ถูกต้อง สิ่งที่มีเหตุผล
- ธรรมะ แปลว่า คำสอนที่ถูกต้อง คำสอนที่ดี เช่น คำสอนของศาสนาต่าง ๆ

ความหมายของจริยธรรม

จริยธรรม (Ethics) คือ หลักการหรือมาตรฐานทางศีลธรรมที่ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยกำหนดว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกต้อง ดีงาม และเหมาะสม รวมถึงสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงหรือไม่ควรทำ จริยธรรมเป็นแนวทางในการตัดสินใจและการกระทำที่อยู่บนพื้นฐานของเหตุผล คุณธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

ความสำคัญของจริยธรรม

จริยธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขและมีความเจริญก้าวหน้า ดังนี้

สร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ: การยึดมั่นในจริยธรรมทำให้บุคคลและองค์กรได้รับความไว้วางใจและความเชื่อถือจากผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และการทำธุรกิจที่ยั่งยืน

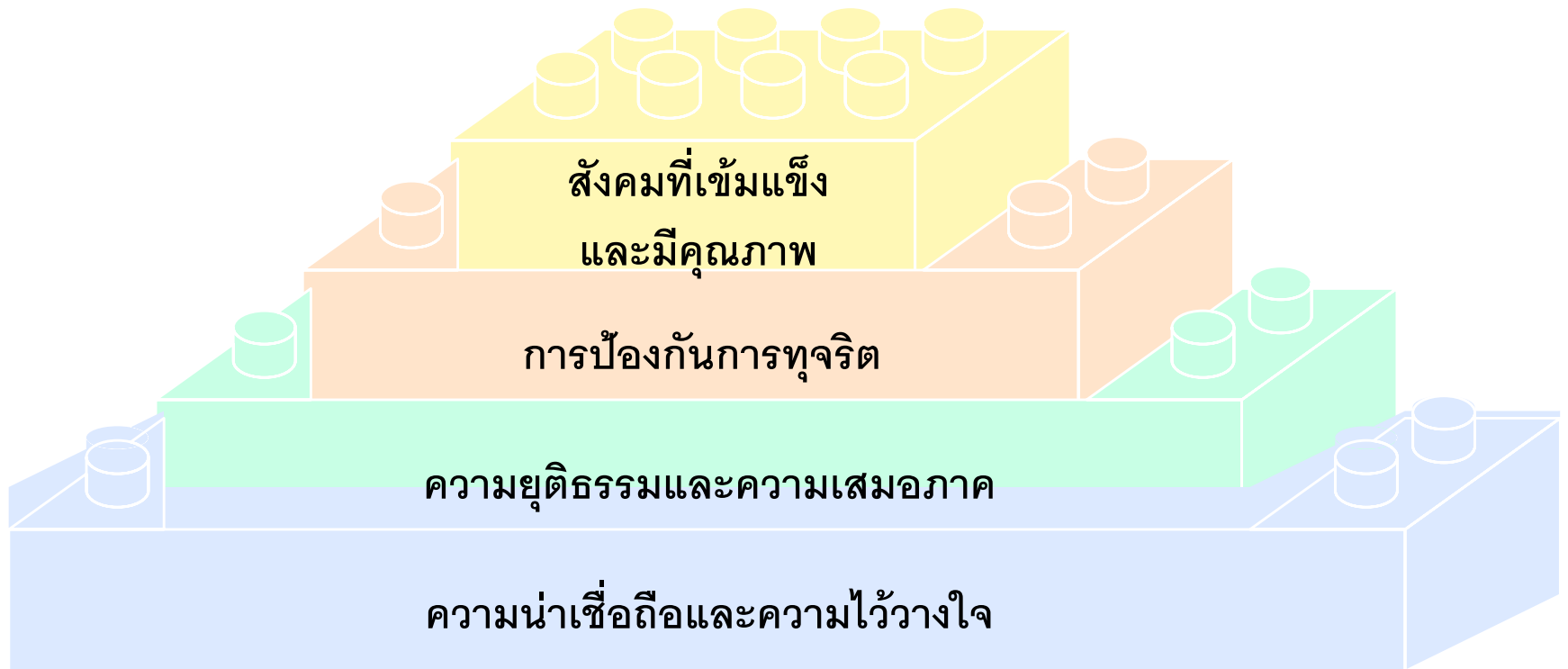
ส่งเสริมความยุติธรรมและความเสมอภาค: จริยธรรมช่วยให้การตัดสินใจและการกระทำเป็นไปอย่างยุติธรรมและเสมอภาค โดยคำนึงถึงสิทธิและผลประโยชน์ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ: การมีจริยธรรมเป็นเกราะป้องกันการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ไม่ชอบธรรม และอาจนำไปสู่การทุจริตหรือการประพฤติมิชอบ

สร้างสังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ: สังคมที่สมาชิกส่วนใหญ่มีจริยธรรมจะเป็นสังคมที่เข้มแข็ง มีความสามัคคี และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

จริยธรรมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง

ประเภทของจริยธรรม

จริยธรรมสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายประเภทตามขอบเขตและลักษณะของการนำไปใช้ ดังนี้

จริยธรรมส่วนบุคคล (Personal Ethics): เป็นหลักการทางศีลธรรมที่บุคคลใช้ในการตัดสินใจและกระทำในชีวิตประจำวัน เช่น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความเมตตา และความกตัญญู

จริยธรรมทางวิชาชีพ (Professional Ethics): เป็นหลักการทางศีลธรรมที่ควบคุมการปฏิบัติงานของบุคคลในวิชาชีพต่างๆ เช่น จริยธรรมของแพทย์ จริยธรรมของนักกฎหมาย และจริยธรรมของนักข่าว

จริยธรรมทางธุรกิจ (Business Ethics): เป็นหลักการทางศีลธรรมที่ควบคุมการดำเนินธุรกิจ เช่น ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ความซื่อสัตย์ต่อคู่ค้า และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

จริยธรรมทางสังคม (Social Ethics): เป็นหลักการทางศีลธรรมที่ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในสังคม เช่น การเคารพสิทธิของผู้อื่น การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อม

แนวทางการนำจริยธรรมไปประยุกต์ใช้

การนำจริยธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและในสังคมสามารถทำได้โดย

ศึกษาและทำความเข้าใจหลักการทางจริยธรรม การศึกษาหลักการทางจริยธรรมต่างๆ จะช่วยให้เรามีความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและการกระทำได้อย่างเหมาะสม

พิจารณาผลกระทบของการกระทำ ก่อนที่จะตัดสินใจหรือกระทำการใดๆ ควรพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมโดยรวม

ปรึกษาผู้ที่มีประสบการณ์และมีความรู้ หากไม่แน่ใจว่าจะตัดสินใจหรือกระทำการใดๆ ควรปรึกษาผู้ที่มีประสบการณ์และมีความรู้ในเรื่องนั้นๆ เพื่อขอคำแนะนำ

ยึดมั่นในความถูกต้องและดีงาม ไม่ว่าสถานการณ์จะเป็นอย่างไร ควรยึดมั่นในความถูกต้องและดีงาม และไม่ยอมประนีประนอมกับสิ่งที่ไม่ดี

เป็นแบบอย่างที่ดี การเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามหลักจริยธรรม จะช่วยส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตามและสร้างสังคมที่มีจริยธรรม

ประโยชน์ของจริยธรรม

ประโยชน์ของจริยธรรม

ช่วยให้มนุษย์

- ◆ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข
- ◆ ต้านึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม ประเทศชาติ
- ◆ พัฒนาชีวิตให้สำเร็จตามเป้าหมาย
- ◆ สามารถแก้ปัญหาชีวิตและความทุกข์ให้หมดไปได้
- ◆ มีเครื่องยึดเหนี่ยว และป้องกันการเบียดเบียนกันในทางส่วนตัวและสังคม
- ◆ พัฒนาคุณภาพชีวิตให้เป็นชีวิตที่สมบูรณ์
- ◆ สร้างสันติภาพ

ว่า “คุณธรรม” กับคำว่า “จริยธรรม” เป็นคำแยกออกได้ 2 คำ

และมีความหมายแตกต่างกัน

คำว่า “คุณ” แปลว่า **ความดี** เป็นคำที่มีความหมายเป็นทางนามธรรม

ส่วนคำว่า “จริย” แปลว่า **ความประพฤติ** ที่ควรประพฤติเป็นคำที่มีความหมายทางรูปธรรม

ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม

คุณธรรมจริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของคนทุกคนและทุกวิชาชีพ

หากบุคคลใดหรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักยึดเบื้องต้น

ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนและแห่งวิชาชีพนั้นๆ

การขาดคุณธรรมจริยธรรมทั้งในส่วนบุคคลและในวิชาชีพ

อาจมีผลร้ายต่อตนเอง สังคมและวงการวิชาชีพในอนาคต

ดังจะพบเห็นได้จากการเกิดวิกฤติศรัทธาในวิชาชีพหลายแขนงในปัจจุบัน

ทั้งวงการวิชาชีพครู แพทย์ ตำรวจ ทหาร นักการเมืองการปกครอง ฯลฯ

จึงมีคำกล่าวว่าเราไม่สามารถสร้างครูดีบนพื้นฐานของคนไม่ดี

และไม่สามารถสร้างแพทย์ ตำรวจ ทหารและนักการเมืองที่ดี

ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีพื้นฐานทางนิสัยและความประพฤติที่ไม่ดี

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ได้กำหนดความหมายของ “คุณธรรม” ว่า หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ เป็นความดีงาม เป็นมโนธรรม เป็นเครื่องประดับประดาใจให้เกลียดความชั่ว กลัวบาป ใฝ่ความดี เป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ เกิดจิตสำนึกที่ดีมีความสงบเย็นภายใน เป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดขึ้น และเหมาะสมกับความต้องการในสังคมไทย และคำว่า “จริยธรรม” ก็หมายถึง กรอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติ ซึ่งกำหนดไว้สำหรับสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความสงบร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคงและปลอดภัยในการดำรงชีวิต

อดีตพ่อแม่ผู้ปกครองมักจะสอนลูกให้เป็นคนเก่งเรียนดีต่อมาในสังคมปัจจุบันเริ่มรับรู้ว่าคุณธรรมต้องนำปัญญาการเป็นคนเก่งอย่างเดียวอาจจะเอาชีวิตไม่รอด แต่การเป็นคนมีคุณธรรมจะช่วยให้สามารถมีทัศนคติใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างราบรื่นและมีความสุขยิ่งขึ้น ผู้ใหญ่ควรสอนให้เด็กเก่ง โดยที่มีคุณธรรมควบคู่

คุณธรรม เป็นคุณลักษณะของความรู้สึกรู้จักคิด หรือสภาวะจิตใจที่เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องและดีงาม ที่สั่งสมอยู่ในจิตใจของมนุษย์เป็นเวลายาวนาน เป็นตัวกระตุ้นให้มีการประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบที่ดีงาม คุณธรรมเป็นสิ่งที่ดีงามทางจิตใจ เป็นคุณค่าของชีวิตในการบำเพ็ญประโยชน์ ช่วยเหลือเกื้อกูลแก่เพื่อนมนุษย์ให้เกิดความรักสามัคคี ความอบอุ่นมั่นคงในชีวิต ดังนั้นคุณธรรมเป็นบ่อเกิดของจริยธรรม

จริยธรรม เป็นความประพฤติ กิริยา หรือสิ่งที่ควรประพฤติ ปฏิบัติ ในทางที่ถูกต้อง ดีงามและเหมาะสม ซึ่งจะสะท้อนคุณธรรมภายในให้เห็นเป็นรูปธรรม

คุณธรรมจริยธรรม

ท่านประวิณ ณ นคร กรรมการ ก.พ. และอดีตนายกรัฐมนตรี ก.พ. ได้นิยามความหมายของคำว่าคุณธรรม จริยธรรม ไว้ในการบรรยายเรื่องปรัชญา และแนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ดังนี้

“VIRTUE (คุณธรรม) กับ MERIT (จริยธรรม) ทั้ง ๒ คำ หมายถึง ความดีงาม เหมือนกัน แต่เป็นความดีงามคนละทาง VIRTUE เป็นความดีงามทางจิตภาพ เป็นคุณลักษณะที่อยู่ภายในตัวคน คือความดีงามในจิตใจ ซึ่งทำให้เคยชินประพฤติดี เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ทำให้คนไม่ทุจริต MERIT เป็นความดีงามทางกายภาพ คือความดีงามในคุณลักษณะที่ปรากฏภายนอก เช่น มีความรู้ดี มีความสามารถดี มีทักษะดี มีคุณลักษณะอื่นที่เหมาะสม VIRTUE อยู่ภายในตัวคนซึ่งมองไม่เห็น MERIT ปรากฏภายนอกตัวคน ซึ่งมองเห็น “

สรุปความหมายของจริยธรรม

ประเด็นที่ 1

จริยธรรม คือ หลักเกณฑ์หรือกฎที่สังคมใช้ตัดสินว่า การกระทำใดเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ควรปฏิบัติ และการกระทำใดที่ไม่ควรปฏิบัติทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ประเด็นที่ 2

จริยธรรม เป็นการกระทำหรือพฤติกรรมที่ถูกต้อง หรือดีงาม

คำที่ใช้ควบคู่กับ คำว่า “จริยธรรม”	จรรยาบรรณ คุณธรรม
คำที่นำมาใช้เกี่ยวข้องกับ คำว่า “จริยธรรม”	ค่านิยม วินัย จิตสำนึก

จรรยาบรรณ

เป็นแนวทางของผู้ประกอบอาชีพนั้นๆ ต้องเป็นเอกลักษณ์ทางวิชาชีพ
ที่บุคคลในองค์กรนั้นๆ ใช้เป็นหลักยึดถือปฏิบัติในการทำงาน
แนวทางจะต้องสอดคล้องกับสภาพสังคม หลักธรรมที่ดีงามและเกิดประโยชน์ต่อสังคม

จรรยาบรรณในวิชาชีพ

ประมวลมาตรฐานความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพต้องประพฤติปฏิบัติ
เป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติอย่างถูกต้องเพื่อเกียรติและสถานะของวิชาชีพนั้น
ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับโทษโดยว่ากล่าว ตักเตือน ถูกพักงาน
หรือถูกยกเลิกใบประกอบวิชาชีพได้
จรรยาบรรณวิชาชีพ (Code of Ethics) เกิดขึ้นเพื่อมุ่งให้คนในวิชาชีพมีประสิทธิภาพ
ให้เป็นคนดีในการบริการวิชาชีพ
ให้คนในวิชาชีพมีเกียรติศักดิ์ศรีที่มีกฎเกณฑ์มาตรฐานจรรยาบรรณ

คำที่นำมาใช้เกี่ยวข้องกับ จริยธรรม

“ค่านิยม” คือ...

การยอมรับและพร้อมที่จะปฏิบัติตาม
คุณค่าที่คน หรือกลุ่มคนมีอยู่ต่อสิ่งต่าง ๆ
ซึ่งอาจกระทำในด้านเศรษฐกิจ การเมือง
สังคม และจริยธรรม

ที่มาของค่านิยม :

1. จากประเพณีและวัฒนธรรม
2. จากการอบรมเลี้ยงดู
3. จากอิทธิพลของสื่อมวลชน
4. จากประสบการณ์ของแต่ละคน

ทัศนคติของคนหรือสังคมที่มีต่อสิ่งของ
ความคิด และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความปรารถนา
คุณค่าและความถูกต้องของสังคม เช่น ค่านิยมของคนไทยที่ถือความสงบสุข
การทำบุญให้ทานเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา
การเคารพเชื่อฟังบิดามารดาและการกตัญญูรู้คุณเป็นสิ่งที่ควรยกย่อง

“วินัย”

- เป็นทั้งจิตสำนึก (นามธรรม) และ
แนวทางปฏิบัติ (รูปธรรม)
- เป็นข้อปฏิบัติที่เป็นกิจวัตรของบุคคลที่มี
ต่อกลุ่ม
- เป็นกฎระเบียบที่ดีทางสังคมที่เป็นปัจจัย
สำคัญในการสร้างชาติ

ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา
ของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม

เป็นแบบแผนการอยู่ร่วมกันด้วยความสุขสบาย

ไม่กระทบกระทั่งซึ่งกันและกัน

วินัยช่วยให้คนในสังคมห่างไกลจากความชั่วทั้งหลาย

การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่า ถ้าขาดระเบียบวินัย

ต่างคนต่างทำตามอำเภอใจ ความขัดแย้งจะเกิดขึ้น

ยิ่งมากคนก็ยิ่งมากเรื่อง ไม่มีความสุข การงานที่ทำก็จะเสียผล

จริยธรรมทางธุรกิจ (Business Ethics)

รูปแบบของการปรับใช้หลักจริยธรรม (ethics)

กับการบริหารงานและการประกอบกิจกรรมทางธุรกิจ

ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่ายหรือการบริการ

เมื่อการดำเนินธุรกิจเพื่อเป้าหมายสูงสุดคือการแสวงหากำไร

การประกอบกิจการมักประสบปัญหาทางจริยธรรม เช่น

ปัญหาเรื่องค่าแรง ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ทำให้องค์กรธุรกิจต้องมีการประเมินผลตอบแทนตามสมควรกับการที่ลงทุน

ระหว่างต้นทุนและค่าใช้จ่ายอื่นๆ หรือกล่าวว่าธุรกิจจะต้องคำนึงถึง

ปัจจัยแวดล้อมอื่นนอกจากการแสวงหากำไร

และรับผิดชอบต่อผลที่เกิดมาจากการตัดสินใจนั้นอย่างเป็นธรรมทุกฝ่าย

ที่มีความสัมพันธ์เชิงธุรกิจร่วมกันเพื่อประสิทธิภาพสูงสุดของธุรกิจ

จริยธรรมของนักธุรกิจ

การแสวงหากำไรต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

กำไรที่ได้มาต้องไม่ได้มาจากการเอารัดเอาเปรียบส่วนรวม

กำไรที่ได้มาต้องไม่ส่วนในการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

กำไรที่ได้มาต้องเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของสังคม

กำไรที่ได้มาต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อความเป็นมนุษย์ด้วย

คุณธรรมที่ส่งเสริมการค้าเป็นธุรกิจ

ความไว้วางใจ

ความเห็นอกเห็นใจ

ความยุติธรรม

ความจริงใจ

เหตุจากการค้าเสรี การแข่งขัน
เทคโนโลยี
และวิกฤตเศรษฐกิจ

ทำให้มีการเรียกร้อง

- ◆ ความโปร่งใส การกำกับดูแลที่ดี
- ◆ ข้อมูลที่เปิดเผย เชื่อถือได้ ทันเวลา
- ◆ การบังคับใช้มาตรฐานทางวิชาชีพที่เป็นสากล
- ◆ การมีสถาบันกำกับดูแลอิสระของตนเอง

องค์ประกอบของจริยธรรมทางธุรกิจ

จริยธรรมทางธุรกิจควรยึดหลักคุณธรรมหรือความดี
เป็นแนวทางในการประกอบธุรกิจ ดังต่อไปนี้

ความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมาต่อความเป็นจริง ไม่คอร์รัปชัน ติดสินบน

ความรับผิดชอบ ยอมรับผลการกระทำของตน รับผิดชอบต่อคุณภาพสินค้า
ไม่ประกอบธุรกิจที่ทำให้สังคมเสื่อม

ความเสียสละ ละความเห็นแก่ตัว แบ่งปันให้ผู้อื่น

ความยุติธรรม ความเที่ยงตรง ตรงต่อความเป็นจริงไม่ลำเอียง

ความอดทน ความพยายามอย่างต่อเนื่อง ขยันขันแข็งในการทำงาน

ความกตัญญู ความสำนึกรู้คุณในความอุปการะช่วยเหลือของผู้อื่นที่มีต่อเรา

❖ การดำเนินธุรกิจที่จะเกิดต่อจริยธรรม

1. การประกอบธุรกิจด้วยความละโมภ
2. การปกปิดให้ภาพเคลื่อนไปจากความเป็นจริงในรายงานหรือในการดำเนินงาน
3. การให้ความเท็จหรือความเป็นจริงที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับสรรพคุณของสินค้า
4. ไม่ทำตามสัญญาหรือข้อตกลงที่ได้เจรจาไปแล้ว
5. ผลิตสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพต่ำ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อผู้บริโภค
6. บังคับให้ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้มีอำนาจ
7. กำหนดราคาสินค้าไม่เป็นธรรม
8. กดขี่ไม่ให้สิทธิขั้นพื้นฐานแก่ผู้ร่วมงาน
9. ผลิตสินค้าที่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม

❖ การดำเนินธุรกิจที่ละเมิดต่อจริยธรรม (ต่อ)

10. ไม่ได้คงสภาพแวดล้อมให้เหมือนเดิมหรือเพิ่มคุณค่าให้แก่สภาพแวดล้อมหลังจากได้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมแล้ว
11. ระบุข้อเด่นของงาน โครงการที่ผิดจากความเป็นจริง เพื่อต้องการการสนับสนุนหรือการยอมรับ
12. ไม่ได้ตอบแทนลูกจ้างในสัดส่วนที่สอดคล้องกับประโยชน์ที่ได้รับจากลูกจ้าง
13. เลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนสถานภาพของพนักงานด้วยวิธีการที่ไม่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการทำงาน
14. ไม่ยอมรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อลูกจ้างหรือบุคคลอื่น ทั้งโดยเจตนาหรือไม่เจตนา
15. ดำเนินการบางอย่างหรือให้ความร่วมมือให้มีกิจกรรมบางอย่างเกิดขึ้น โดยที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท หรือทำให้บริษัทสูญเสียเวลาและทุนทรัพย์

ขอบเขตของจริยธรรม

อย่างไรก็ตาม คำว่า จริยธรรม มีความหมาย และขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมไปถึงธรรมชาติ กฎระเบียบของสังคม กฎหมาย ศีลธรรม และค่านิยมของคนในสังคม จริยธรรม จึงเป็นคำง่าย ๆ ที่ใช้อธิบายการประพฤติปฏิบัติร่วมกันของมนุษย์ในสังคม ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ 4 ประการ คือ

1. ธรรมชาติ
2. ตัวเราเอง
3. ผู้อื่น
4. ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติ ตัวเราเอง และผู้อื่น

จริยธรรมของบุคคลหนึ่ง จึงอาจมีพื้นฐานมาจากธรรมชาติ เพราะมนุษย์ทุกคนมีพันธะหน้าที่ต่อธรรมชาติ และเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เช่น จะต้องรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมไว้ให้สมดุล ไม่ลักขโมย และทำร้ายเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ให้ความรักตนเองและผู้อื่นซึ่งจะเห็นว่า มนุษย์ควรมีจริยธรรมทั้งต่อธรรมชาติ อันได้แก่

พืช สัตว์ ทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งถ้ามนุษย์มีการประพฤติปฏิบัติต่อธรรมชาติอย่างเหมาะสม เช่น ไม่ทำลายพืช สัตว์ สิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากรโดยคำนึงถึงความยั่งยืนแล้ว ย่อมส่งผลดีต่อการดำรงชีวิตในทุกด้าน

ทุกวันนี้ เราใช้ทรัพยากรกันโดยไม่ประหยัด ขณะเดียวกันเราก็ทำลายสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ทำให้เกิดผลกระทบต่อมนุษย์อย่างมาก เช่น มลภาวะที่เกิดจากน้ำเสีย อากาศเป็นพิษ อากาศเปลี่ยนแปลง ปรากฏความแห้งแล้งอย่างไม่เคยมีมาก่อน หรือบางภูมิภาคก็เกิดอุทกภัย เกิดแผ่นดินไหว ปรากฏการณ์ธรรมชาติเหล่านี้ ต้องยอมรับว่า ส่วนหนึ่งเป็นเพราะมนุษย์เป็นผู้ทำให้เกิดขึ้น

ดังนั้น ถ้ามนุษย์มีจริยธรรมในการประพฤติปฏิบัติต่อธรรมชาติอย่างเหมาะสม ก็อาจลดปัญหาของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์เผชิญอยู่ในปัจจุบันได้

ที่มาของจริยธรรม

ที่มาของจริยธรรม มาจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

1. จริยธรรมที่เป็นทั้งธรรมชาติ กฎ หรือหลักการของธรรมชาติที่ปรากฏทั่วไป มีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมสสาร สิ่งแวดล้อม สภาพธรรมชาติทั่วไปที่เป็นรูปธรรม
2. จริยธรรมเป็นพฤติกรรม หรือการกระทำของมนุษย์ทั้งดีและไม่ดี ซึ่งอาจสัมผัสได้ด้วยอินทรีย์ทั้ง 6 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งหมด
3. จริยธรรม เป็นข้อกำหนดทางศาสนา ซึ่งจะเรียกว่า ศีลธรรม (Moral Ethics) เพราะศาสนาทุกศาสนาได้กำหนดหลักปฏิบัติไว้ เพื่อให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข โดยมีต้องเบียดเบียน หรือทำร้ายซึ่งกันและกัน พุทธศาสนากำหนดหลักปฏิบัติพื้นฐานสำหรับฆราวาสคือ ศีล 5 ซึ่งได้แก่
 - ไม่ฆ่าสัตว์
 - ไม่ลักทรัพย์

- ไม่ประพฤตินิคมในกาม
- ไม่พุดปด
- ไม่ดื่มสุรา

คำสอนของศาสนาใด ๆ ก็ตามเป็นสิ่งที่ศาสนาได้ปฏิบัติมาแล้ว และสั่งสอนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม จนเกิดผลดีงาม ไม่ว่าจะเป็นคำสอนของพุทธศาสนา อิสลาม หรือคริสต์ ก็ตาม

4. จริยธรรมมาจากค่านิยมต่าง ๆ ซึ่งแต่ละสังคมจะมีค่านิยมที่แตกต่างกันได้ เนื่องจากแต่ละสังคมมีความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรม และประวัติความเป็นมา

5. ปรัชญา คือ วิชาที่ว่าด้วยหลักแห่งความรู้และความจริง สาระของปรัชญาจะกล่าวถึงลักษณะชีวิตที่พึงปรารถนาควรเป็นอย่างไร ธรรมชาติของมนุษย์ สภาพสังคมที่ดี ความคิดเชิงปรัชญาจะเป็นความเชื่ออย่างมีเหตุผล ปรัชญาจะกล่าวถึงความดี ความงาม ค่านิยม เพื่อจะได้ยึดถือ เป็นหลักปฏิบัติต่อไป

6. วรรณคดี เป็นหนังสือที่มีมาตรฐานทั้งด้านเนื้อหาสาระและคุณค่า ชาต
ที่เจริญแล้วจะมีวรรณคดีของตนเอง หนังสือวรรณคดีจะมีคำสอนที่เป็นแนว
ปฏิบัติได้ เช่น สุภาสิตพระร่วง โคลงโลกนิติ สุภาสิตสอนหญิง กล่าวได้ว่า
วรรณคดีเป็นแหล่งกำเนิด หรือเป็นที่รวบรวมของจริยธรรมด้วย

7. สังคมแต่ละสังคมได้กำหนดวิธีปฏิบัติของสมาชิกไว้ ดังจะเห็นได้จาก
ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ที่ยอมรับสืบทอดกันมา

8. การเมืองการปกครอง ในระบอบการเมืองการปกครอง ได้มีการกำหนด
ข้อบังคับ ระเบียบกฎหมายของบ้านเมือง เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และ
เพื่อความยุติธรรมโดยทั่วไป

จริยธรรมเป็นหลักการสำคัญ
ที่ช่วยให้บุคคลและสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข
และมีความเจริญก้าวหน้า
การยึดมั่นในจริยธรรมจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือ
ความยุติธรรม และป้องกันการทุจริต
การนำจริยธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
และในสังคมต้องอาศัยการศึกษา การพิจารณา
และการยึดมั่นในความถูกต้องและดีงาม